

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér. Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTALAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FÜMUNKATÁRS: **FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kóziatok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Munkára fel!...

— A városi tanács és a képviselőtestület figyelmébe. —

(—*gl*) Dr Winkler Albert tollából a „Magyarország“ csütörtöki számában egy minket is közelről érdeklő cikkelyt adott közre.

A „Székely-Udvarhely“ évek óta harcol és gyakran hangoztatja, hogy az adófizető polgárság megterhelése, tehát pótdadó nélkül is lehet jól gazdálkodni, sőt jövedelmet teremteni. Fényes példákkal igazolja ezen állításunkat a nevezett közlemény, mely elmondja, hogy:

„Budapesten a vízvezeték házi kezelésben van, egy köbméter = 1000 liter víz előállítására 2 fillérbe kerül: maga a csőhálózat 40 millió koronába került. Már most, jöhet a tervezett vízmennyiség felet a város utcaöntözésre ingyen kapja, mégis az eladott vízből 4,300 000 korona = 10³/₄ százalékos tiszta jövedelmet élvez, pedig a víz eladási ára csak 8 fillér köbméterenkint. A 40,000,000 tőke kamata és törlesztése 2 millióba kerül, a tiszta haszon tehát 2,300,000 korona; azonban koncesszió mellett a város az öntözővizért is 2 millió K-t fizetne, a különbség tehát a házi kezelés és koncesszió között a város előnyére 4,300,000 korona.

A *világításra* nézve (acetylén) Nagyenyed szolgálhat például, ahol az évi üzemeltetés a beruházott tőke kamataival együtt 25000 korona, a város évi bevétele 10.000 korona, a tiszta nyereség 5000 korona, ami a beruházott 25.000 korona 20 százalékát teszi.

A *közvágóhidon* műjegygyártással együtt például Marosvásárhely, hol a vágóhid 28.000 korona tiszta jövedelmet ad (az üzemeltetési költségek levonása után). A berendezés 120.000 koronába került, a kamat tehát 25 százalék.

A *vásárvám, kövezetvám és fogyasztási adók* mintaszertű házi kezelésbe vétele Szombathely, Marosvásárhely, Kolozsvár, Nagyvárad városokban tanulmányozható és 50–100 százalékot adott a bérleti rendszerhez képest.

Ilyesmiket nálunk sem volna lehetetlen cselekedni a helyett, hogy egyedül csakis a megfelelő jövedelmi forrás nélkül szynlódó, folyton pusztuló polgárság keserves pótdadó filléreiből kenegetjük városunk háztartásának mind jobban berodásodó tengelyét.

Hires pénzügyi kapacitások, kiváló gyakorlati gazdák, tudósszámba vehető ügyvédek, tanárok, orvosok, előkelő iparosok ülnek a városi képviselőtestület soraiban. Az ész pótolja az erőt. Hiszen a közmondás is azt tartja: „Többet észszel, mint erővel“. Így tudja ezt már az óvodás gyermek is. S fájdalom, városunk közügyei még sem vesznek olyan lendületet, aminőt más helyeken talán sokkal kevesebb előnyök mellett, játszva elérnek.

Emelkedjünk a helyzet, az adott viszonyok magaslátára. Fogjon munkához mindenki. Egymást ériék a helyes, előre kidolgozott javaslatok a közgyűléseken. Ne álljunk meg. Ne várjuk a sült galambot, hiszen a Székelyföld központján, öt vármegyétől körülövezett helyen, valamennyit felül muló értelmi gócponttal bir székely anyavárosunk.

Életre kell kelteni a szunynyadó erőket. Lássuk, mire vagyunk képesek a helyes irányu, közhasznu munkásság terén!

Ne várjunk mindent felülről és főképpen másoktól, mintha végelgyengülésben volna nálunk minden értelmes ember.

De aztán a jóindulatu támogatás is fél segítség ám.

Kritikát gyakorolni, hasznos eszméket meggondolás nélkül lekicsinyelni s ezáltal sokszor igen fontos ügyeket megbénítani, egyeseket a közjóra törekvő munkatértől elidegeníteni, nem nagy virtus.

Igyekezünk egymás iránt kimélettel lenni. Ne azt nézzük, hogy ki beszél, hanem arra figyeljünk: mit mond...

Viszont közönyösnek sem szabad lennünk. Sokszor a közönyös rosszabb, mint a rosszakaró. A rosszakaró ugyanis felébreszti és serkenti a jóakaró tevékenységét. Küzdelem, harc jön létre. A küzdelem és harc mozgás, élet.

Aki oly kevély, hogy lakóhelyét, szülővárosát nem tartja érdemesnek gondjaira, közügyeinek elősegítésére, bizonyára oly higveleji, hogy sem az egésznek, sem a lésznek nem használ, nem árt.

Mert — a mint egyik állambölcsünk mondá — nem más a kérdés, hanem az: élünk-e, vagy elenyesszünk nyomtalanul saját akarattunkkal, mert saját akarata nélkül egy nemzet sem vesz el!

Mondjuk csak minduntalan, hogy végünk van: — végünk lesz minden bizonnyal; emlegesük csak gyakran, hogy teljesült rajtunk a nemzetek végzete — teljesülni fog okvetlenül; mondjunk le jövendőnkéről, — bizony más nem fogja érdemesnek tartani bennünket támogatni; vándorolgassunk csak kijelé, — majd beköltözik az idegen s majd leszünk mi idegenek saját házunkban; legyünk csak erővel világpolgárok, — majd leszünk földönfutó sehonnaiak, saját istenek, saját tüzhely, saját nyelv nélkül. Majd eljő egész világ s csodálkozni fog: mit akart, mit zajongott e maroknyi nép, mely önmagát elhagyja s nem érdekl, hogy számba vegyék.

A haladás szelleme, az előretörés, a vágy polgárosodás után meg van még, él bennünk. E kincset megóvni, megtartani, legszebb feladatunk.

Szeressük a hazát, szeressük ezt a vérrel szentelt földet, szeressük egymást, legyünk testvérek egy testtel, egy lélekkel. Tartsuk fenn nemzetiségünket, nyelvünket, székely nemzeti szokásainkat, szerezzünk ezeknek becsületet!

Haladjunk a műveltségben, műveljünk minden tudományt, művészetet, gyarapítsuk anyagi jólétünket, a mennyire lehet, — gazdálkodjunk mezőn, házban, erszényben.

Haladjunk, ne tespedjünk! Ime! van tér elég szép, elég parlag...

Tehát: — munkára fel!

A politikai helyzetről.

* **Kormány és közvélemény** címmel „Az Ország“ című alkotmányparti napilap vezércikkelyt közöl pénteki számában. Elmondja, hogy a bukott rendszer alatt a kérvényezési jog is elfajult volt s a kormányhoz immár csak talpnyalásra emlékeztető bizalmi förmedvények kerültek. Most azonban örömmel látja, hogy a kérvényezési és fölirati jog gyakorlása visszatért a tulajdonképeni helyes irányba. A kormány és parlament, valamint az országos közvélemény között üdvös kontaktus, kapcsolat létesült. A mostanában beérkezett föliratok és kérvények tulajdonképen részben kívánja és sürgeti az alkotmánybiztosítók kiterjesztését s az önkormányzati bástyák megerősítését; kívánja a szociális reformokat, de úgy, hogy a jogrend és a társadalmi béke a felforgató elemekkel szemben megóvassék; kívánja a nemzetiségi agitációval szemben a magyar allameszme teljes integritásának biztosítását; kívánja a sajtó-

reformot; kívánja a közgazdasági érdekek erőteljes képviselését; kívánja a választójog kiterjesztését, de úgy, hogy az államalkotó magyar faj szupremáciája és a magyar nemzeti állam kiépítése minden irányban garanciákat nyerjen; kívánja a fennálló törvényes alapokon az állami önállóság kifejezésre juttatását. Ezeket egytől-egyet olyan kívánságoknak tartja, amelyek a mostani kormány programjával egyeznek. Hát hiszen jó, jó. Sok szükséges dollog van az elősorolt kívánságokban s egyelőre a „fennálló törvényes alapokon való önállóság“ is megszajból megjárja. De hol van a Székelyföld közbirtokosságainak a székely pusztító erdőtörvény reformja tárgyában a képviselőházhoz beküldött kérvénytömege? Sehol sem látuk még nyugtázva. Pedig az országgyűlésnek át kellett utalja a kérvényi bizottsághoz. Ez a székelysége oly nagyfontosságú ügy, hogy a régi rendszer módjára, „nyomtalanul“ nem „vándorolhat“ a „különböző irattárakba“. Ezekre úgy a kormány, mint a parlamentnek „reagál“-nia kell, ha azt nem akarja, hogy Magyarország védőbástyája, a keleti határszélen gyengülő székelység, nyomtalanul és észrevétlenül eltűnjön... Ezt pedig a nemzeti kormány csakugyan nem akarhatja.

* **Az iparfejlesztésről** szóló törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint immár részleteiben is elfogadta a képviselőház. Dr Nagy György székely képviselő a 10. szakaszhoz a következő módosítást ajánlotta: „Megvonandó továbbá az engedélyezett kedvezmény, ha a vállalat tulajdonosa államellenes magatartást tanúsít, az állam, az alkotmány ellen izgat és emiatt a büntető bíróság, vagy fegyelmi hatóság jogerősen elítéli.“ Ezen módosításra az eszmét Maniu képviselő azon kijelentése adta, hogy ő nem magyar. Kossuth Ferenc az indítványhoz tiszta szívekből hozzájárult és a Ház Nagy György módosításával együtt fogadta el a szakaszt. Majd a többi szakaszok elfogadása után a tengeri szabadhajózársról szóló törvényjavaslatot Gál András előadó ismertette és másnap általánosságban elfogadták azt is.

* **Az általános választói jog** heves küzdelmek közt bár, de végre is diadalmasan halad előre Ausztriában. A reformot rövid idő alatt törvénybe iktatják s ezzel Ausztria szétmállása felé nagy lépést tesz. Nálunk a jelen országgyűlés tartama alatt szintén megvalósul az általános választói jog s a legközlebbi választás már feltétlenül azon az alapon történik meg.

* **A bírák és tanítók** fizetésrendezése egyívé került. Polónyi Géza igazságügyminiszter a képviselőház pénzügyi bizottságában kijelentette, hogy az 1908. évben a bírói és a tanítói fizetések már felemelve és végleg rendezve lesznek. Ez a komoly és határozott ígérlet bizonyára nem téveszti el megnyugtató hatását a bírói és a tanítói karnak már-már türelmetlen mozgalmával szemben, amelyet helyzetüknek csaknem tarthatatlan volta és a hosszas ígérgetés, várakozás növelt oly nagyra.

Udvarhelymegye Rákóczi szabadságharcában.

Írta: tarcsafalvi Pálffy Aladár.

(6 folytatás és vége.)

Ime ez volt vármegyénk szereplése röviden összefoglalva abban a héroszi küzdelemben, mely hazánk egyik legnagyobb fiát: Rákóczit vallotta vezérének. Leírtam, hadd olvassa a székely, ősei milyen áldozatok árán tartották meg azt a földet, melyet most is magáénak vall, de a melyet oly könnyen elhagy a mai nemzedék, ha látszólag egy kissé nagyobb kényelmet ígér más ország festett világa.

Leírtam, ismerje meg azon küzdelmet, melyet folytatott népeért e hazának legnagyobb nemzeti fejedelme és érte a nép. Kassa városának elhulltak már a védői, mind a négy kapuját őrizni nem vala elég őrség, három kaput befalaztak s a negyediket is csak azért hagyták nyitva, hogy legyen hol kihordják halottaikat. Ez volt a hűség hajdan a hazához. Éhínség, marhavész, szárazság pusztított e hazában, de a mint jogainkat akarták elkobozni, talpra állt s védte feltett szabadságát. De lehet-e csodálni ezt, mikor oly fenkölt lelkű fejedelem állott élén, mint Rákóczi, akit oly szépen jellemez Thaly Kálmán, a kuruc idők nagynövű rója. A lengyel koronával volt megkínálva Rákóczi s a kurucok csillaga már lemenőben volt, de Rákóczi azt még sem fogadta el, pedig Péter cár is ohajította s a lengyelek kétszer is királyukká választották. Maga József király is fényes ajánlatokat tett neki, de visszautasította azt, mert ellenkezett esküjével s személyi előnyöket biztosított s nem az imádott hazának függetlenségét és népének szabadságát.

Maga a fejedelem mondta, hogy a lengyel koronát, bár nagy tisztesség volna neki, nem fogadhatja el, mert jól tudja, amint Magyarországból ő a lábát kiteszi, a vezérek egymás között összevesznek és egyenként könnyen elbánnak majd velük és bekövetkezik azonnal a parciális, de nem nemzeti békekötés és az országnak ezután való leigázása. Ő azt megmondotta Vratislav grófnak, a császár kancellárjának, a ki nővérével, Aspermont Juliával, a kit annyira szeretett és kedves feleségével együtt küldött le a bécsi udvarhoz, hogy megpuhítsák, megmondotta, hogy azok a feltételek, amelyeket József császár neki kínált, százszor előnyösebbek, mint a választás alá kerülő erdélyi fejedelemség, előnyösebbek neki, előnyösebbek családjának, mert hisz Bécsben fogva tartott fiát is szabadon bocsátották volna, ha a feltételeket elfogadja. „De én — ugymond a nagy fejedelem — nem családom emelésére, hanem edes hazámnak sarkaiból kiforgatott alkotmánya helyreállítására fogtam fegyvert a szécsényi országgyűlésen. Mint a konföderáció vezére, letett eskümet soha meg nem szegem, soha meg nem szeghetem az országom függetlenségének teljes kivívása nélkül.” Vratislav gróf erre melanholikus hangulatba esvén, azt mondotta: „Felséged nyilván Franciaország biztatásában bizik.” Nem is képzelte Vratislav gróf, hogy lehet ember, aki csak az eskü szentségeért indul, nem pedig holmi biztatásokra. Azt mondotta Vratislav: „Vigyázzon felséged, mert felséged is Franciaországban, ebben a bukott fejedelmek menházában fog egykor meghalni.” Rákóczi rögtön készen felelt rá: „Meglehet, sőt rosszabb lehet. Meglehet, bujdosásba megyek, nyomoruságba jutok; engem ez azért nem tart vissza, én az eskümet megtartom, vagy edes hazám alkotmányát, függetlenségét teljesen kivívom, semminemű, családom fényét és magam érdekét tekintő ajánlatokat én el nem fogadhatok.”

Ilyen volt a lelke a mi nagy fejedelmünknek, ezt akartam megismer-

tetni a néppel, hadd tudja meg, ki volt Rákóczi. Hadd tudja meg, miért dobban önkénytelenül szíve, ha hallja, hogy 195 évi bujdosás után honi földben pihen boldog emlékü fejedelmünk. Az ő bámulatos hazaszeretetének elismerése volt a nagy pompa és fény, a mely koporsóját utjában körülvette. Az őrtüzek Orsovától Kassáig az ő lelkének voltak visszatérő fényei, mert azok, akik meggyújtották azt, az ő fenkölt szellemere gondoltak akkor s virágot szórtak a bujdosó utjába.

Szét kellene hinteni porát, hogy bár parányit szíva magába minden magyar, az ő nemes lelke költöznék minden magyarba. Itt pihen már honi földben, a kassai dómban edes anyjával, a hős Zrínyi Ilovával, legjobb barátjával: a nagy Bercesényi Miklóssal és nejevel gróf Csáky Krisztinával. Ott pihennek vele Esterházy Miklós gróf a generális, továbbá szarvaskendi Sibrik Miklós, a fejedelem főudvarmestere. Mostoha apja, a „kuruc király” Thököly Imre kedvenc kulcsos várában Késmárkon alussza örök álmát, amint végrendeletében is ohajította.

Thaly Kálmáné az oroszán rész az érdemből, hogy itthon van a fejedelem, mert 33 év óta folytat küzdelmet ezért. Székely vérünk: Mikes Kelemen sirja fel nem található, mert a felásott örmény temetőben levő összes csontokat közös sirba temették. Sokan pihennek még jeltelen sirban ismeretlenül s ezeknek csak lelke van köztünk.

A nemzet leróttá háláját s most bucsujáró helyévé lett az a szent hely, hol porai pihennek. Hazaszeretet tanulni jár oda a magyar, vagy kiseríteni fájalmát, ha megint érzi torkára forni a kezet, mely száműzetésbe küldte legnagyobb fiát.

A törvény, mely hazaárulónak nyilvánította, eltöröltetett s glória övezi fenkölt homlokát. Bár annyi tündöklő csillag van nemzetünk egén, de mint a nap kiemelkedik a nagyok közül is Rákóczi. Tisztább jellemű, nagyobb hazafiságot s a vallásosságnak szebb, nemesebb példáját egyetlen nemzet sem tudja felmutatni. 300,000 milliót erő vagyonát itt hagyta s evett könnytől sós kegyelemkenyeret, mert hazája nem volt független és szabad.

Az ő nemes alakja, példátlan, hazaszeretete lebegjen szemünk előtt most is, mert szívja vérünket a vámpír s csak akkor remélhetjük, hogy az elárult hazára szebb hajnal virul, akkor él a remény, hogy „lesz még egyszer ünnep a világon”.

KÜLÖNFÉLÉK.

VALLOMÁS.*

Szülföldem, a Székelyföld

Oh, be szép!

Nem mennék én idegenbe

Semmiképp.

A föld hátán sehol sincsen

Oly árva,

Mint akinek nincsen szülő

Hazája.

Idehaza akármilyen

Koldus vagy,

Jó az Isten, testvér, barát

El nem hagy.

Becsülettel az itt szerzett

Kenyérrel,

Más országnak a kalácsa

Nem ér fel.

Ide haza tudják, ki volt

Az apád:

Nemős székely, bár forgatta

A kapát.

S hábár a tót nem ad semmit,

Ami «volt»,

Nem türte meg, te se türd meg,

Ami folt.

* Mutatvány szerzőnek «Székelyföld» című sajtó alatt levő kötetéből.

Idegenben bu, gond inkább

Elnyomnak,

Elneveznek sehonni

Ringy-rongynak.

Fáj a szived azt dobogja

Odabenn,

Hogy a lelked nem gyógyul meg

Sohasem.

És ha élted alkonyatja

Közel jár,

Ide haza drága porok

Sirja vár...

Kérdezd gyakran a szivedet,

Mit felel?

Azt dobogja, hogy: «itt élned-

Hálnod kell!»

Fülei Sz. Lajos.

— **Városi mérnök nélkül.** Városunk költségvetésében évről-évre 2000 korona összeg van felvéve s ha jól utánna nézünk, sokszor ennél több is kiadásra kerül — az előre nem látottak terhére. Féltség gazdálkodás. Mikor pedig a mérnökre szükség van — ha reá ér és a saját dolgaival elfoglalva nincs, a városnak is dolgozik. Ha azonban véletlenül nagyon igénybe van véve más oldalról és késedelmesen intéződik el a város ügye, felelősségre nem vonhatjuk, mert a városnak csak úgy dolgozik — ha akar. Barmely oldalról tekintünk is a kérdést, mindenütt a város károsodik. Ezt az állapotot meg kell szüntetni és a költségvetésben felvett 2000 korona terhére rendszeres tisztviselőt alkalmazni. Így kívánja ezt a város érdeke.

— **Oltáregyleti közgyűlés városunkban.** Az ujonnan megalakult Oltáregylet ma (vasárnap) délután 3 órakor a róm. kath. főgimnázium dísztermében első rendes közgyűlést tartja. Ft. Soóthy Gyula, a központi Oltáregylet igazgatója tegnap városunkba érkezett, hogy ezen gyűlésen részt vegyen.

— **Színház.** Szerdán Balla Mariska jutalomjátékául „A csókon szerzett völegény” került színre telt ház előtt. Mindenik szereplő kitett magáért, de a jók közt is feltűnt Balla Mariska, aki Ábray Irén nehéz szerepét játszotta. Mellette nagyban hozzájárult az est sikeréhez Halasiné, Halasi Mariska, Hegyesi és Somogyi. Csütörtökön „Sherlock Holmes” detektív vigjátékot adták s bár igen nehéz alakítani, Baghy mégis a címszerepben igen szép játékot mutatott be. Különben az egész előadás szépen sikerült. Pénteken „A suhanc” ment félhelyárral zsufolt ház előtt. Vonzotta a közönséget a darab szép zenéje, de e mellett az előadás is kiválóan jó volt. Különösen Balla Mariska ért el fényes sikert Józsi szerepében; nemcsak a nyílt színen tapsolták meg gyakran, de az előadás végén is vagy 10-szer lámpák elé hívták. Meg is érdemelte. Mellette Halasiné, Püspöki Rózsi, Rónai, Békeffy jeleskedtek szerepeikben. Szombaton a „Két árva” került előadásra Baghy Gyula jutalomjátékául.

— **A nagymama.** Halasi Mariska színésznő mult évben nálunk kezdette meg működését. Itt lépett először a világot jelentő deszkákra. A mi közönségünk tapsai buzdították művészi hajlamainak fokozottabb érvényesítésére. A közkeveltségű színésznő holnap (hétfőn) lép fel egy nagyobb szerepkörben. A nagymama alakítására vállalkozott. Arra kérjük a közönséget, részesítse méltó

pártolásban s töltsé be megjelenésével a nézőtér.

— **Fillérestélyek a polgári körben.** A polgári önképző-kör régi jóhírnevű fillérestélyeit folyó hó 19-én (hétfőn) megkezdi. Az első ilyen esemény műsorának összeállításán most fáradoz a szorgalmas rendezőség.

— **Koroná nem választott** Ezelőtt, nem is olyan régen, majdnem egy történetek a közönségi választások, a hogyan a központban elhatározták és a fősztolgabiró urak kívánták. Népkarokról vajmi kevés szó esett. Legtöbb esetben csak az «alkotmányos formák» kedvéért, no meg az uti számlák történeti hűségé szemponyjából kellett a választás színhelyére utazni. Hiszen ugy sem eshetett a dolog másképpen, mint a hogy előre kipécézték. Valtozott a levegő és vele az emberek gondolkodása is megváltozott. Új rendszer kezdődött a községek belső életében. Kezdi észrevenni, hogy a törvénykönyv §-ai nemcsak fölfelé, hanem lefelé is alkalmazhatók és azokba életet lehelni, talun is lehet. Megpróbálták a korondiak, hogy a képviselőtestület arra való-e, hogy csak üres dekorum legyen, vagy pedig törvény által alkotott testület, a melynek megfelelő hatalmi köre van. És bebizonyult, hogy a képviselőtestület egyértelmű akaratával szemben, ha az jogos állásponton van, más akarat, kívánság nem érvényesülhet. Korond nagyközség képviselőtestülete ugyanis folyó hó 8-án Dr Demeter Lőrinc járási fősztolgabiró elnöklele alatt egybegyűlt, hogy az üresedésben levő községi jegyzői állást törvényes jogából kifolyólag, választás útján betöltse. A fősztolgabiró rendes szokás szerint megnyitotta a választó-gyűlést és a pályázók közül harmat — névszerint: Elekes Nándor, Kádár Gyula és Jakab Lajos okleveles jegyzőt — kijelölt. Habár a jelöltek bármelyike méltó is volt a község közbizalmára, egyiket sem választották meg. A fősztolgabirói kijelölés után, egyik képviselőtestületi tag szólasra emelkedett és határozott nyíltsággal kijelentette, hogy miután a község lakosságának megállapodás szerinti jelöltje: Vass Gáspár székelypalfalvai körjegyző, aki még Katona Ferenc életében sok szolgálatot tett a községbelieknek s mert őtet a hármas jelölésben nem látják, ezutal jegyzőt nem választanak. A székelyek becsülettel meg is tartották a szavukat. Egyetlen szavazat sem hangzott el. A fősztolgabiró pedig mit tehetett mást, jegyzőkönyvet vett fel az esetről és hazautazott székelyére. Ne itéljük el a korondi derék székely képviselőtestület ténykedését. Hanem inkább barátságosan köszöntsük őket bátor, független és önálló férfiakhoz illő cselekedetükért. Megérdemlik, hogy kalapot emeljünk előttük. Más kérdés azonban, hogy az adott esetben helyesen cselekedtek-e? A község vagyonai viszonyai — sajnos — rendezetlenek. Pártatlan, semmi rokonsági kötelék által nem befolyásolt jegyzőre van szükségük, aki tiszta kezzel, bátor fellépésével sem jobbra, sem balra nem tekint, hanem tisztán a közhiatalának betöltésére szenteli minden idejét. Vass Gáspár körjegyző tehetőségét, pontos, lelkiismeretes munkásságát kétségbe vonni nincs szándékunkban s ahhoz szó nem is férhet. Mindazonáltal szükséges megfontolni, hogy vajjon olyan tisztviselő, akinek — ugyszólva — a félfalu rokonsága, mindenkor és mindenben teljes pártatlanságot tanusíthat-e? Hisszük, hogy Korond nagy község jól felfogott érdeke lebeg majd a képviselőtestület szemei előtt. S a mily férfiasan megmutatta tiszteletre méltó egyértelmű akaratát a vétóban, ugy választ a helyi viszonyokhoz alkalmas jegyzőt a közelebről valószínűleg ismét kitűzendő választáson.

— **A róm. kath. plebánia templom** belső javítása és díszítésére adakoztak (IX közlemény) Simó Mátyásné 7 sz. gyűjtőiben: Dr Simó Balázs 20 K, Simó Mátyás 40 K, Papp Ödön, Mentovich Gyuláné, Dombrady Gyuláné, Papp Jánosné 2—2 K, összesen 68 K. — Voith Mariska urhölgy 83 sz. gyűjtőiben: Freyberger Miksa cs. és kir. őrnagy 10 K, Szael M. Pornenik Iván, Dorner, Székely Aurél, Badeskó Péter, X. Y. 2—2 K, Bundschuh Ottó, Kovács László, Buda Imréné, W. Gyergyó 1—1 K, összesen 26 K. — Demény Mariska urhölgy 85 sz. gyűjtőiben: Pornenik Iván 2 K, Dr Szöllösi Ödön 5 K, összesen 7 K. — Demény Ferencné 6 sz. gyűjtőiben: özv. Gróf Rhedey Lajosné Szt. Demeter 10 K, Reicher Alfréd 4 K, Demény Ferencné 5 K, Dr Kovácsy Albert 2 K, Dr Jodal Gábor, Hipp H. A nonymus 1—1 K, összesen 27 K. — Dr Solymossy Lajosné 4 sz. gyűjtőiben: Dr Solymossy L. 10 K, Dr Solymossy Lajosné 5 K, Dózsa Jakab 2 K, Harsia Jusztinán, Sima D., Vörös Béla, Biró István, Dorner István, Dr Irk János, Rados Simon, Hatky M., Dobó Zoltán, Nosz Gusztáv 1—1 K, összesen 27 K. — Florián Mariska urhölgy 127 sz. gyűjtőiben: Lukácsffy Zakariás 3 K, Dr Hinléder Ernő, Florián Gerelyné 2—2 K, Ujházy László, Lukácsffy János, Laurenti Viktor, Vákár Ferenc, Olvashatlan, Eranosz János, Kubaykó András, J. István, Plutz Gerő, Szentkovits Jenő, Lázár Gyula, Czifra Ferenc, Vákár István, Lázár István, Puskás F., Dornbach Antal, Miklósy Béla, ifj. Bogdán István, Lengyel János, Vákár Arthur, Merza Vilmos, Perényi Jenő, Florián Mariska 1—1 K, M. András 50 fill. Bartos Teréz 30 fill. N. N. 20 fill. összesen 31 K. — Blájer Balásné 110 sz. gyűjtőiben: Kontsagh Sándorné 1 K, Szabó Lajos 50 fill. Blájer Balásné 4 K, összesen 5 K 50 fill. 7 gyűjtőiv összege 191 K 50 fill. Dr Lukácsffy István Sz. Keresztur befizetett ígért adománya 50 K, I—VIII közlemény összege 9713 K 16 fill, összesen 9954 K 66 fill. Fogadják a nemesszivi adakozók ez uton is hálás köszönetfűket.

Székelyudvarhely, 1906. október 31.

Gróf **Mikes János Paschek Viktor**, főesperes-plebánus, bizottsági pénztárnok, bizottsági elnök.

— **Tanulmány olajfestékek** az összes színarnyalatokban Betegh Pál és Társa könyv-, papir-, iró- és rajzszekerkeskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt kaphatók.

— **Országos kirakóvásárok november havában** a következő helységeken és napokon lesznek:

11. Bágyon, Kisselyk, Kovászna, Magyar-gerőmonostor, Marosvásárhely, Sárkány, Szerdahely.
12. Barót, Farkaslaka.
13. Csokmány, Vajdahunyad.
14. Bátos.
15. Egerhegy (Tordaanyos), Magyarós, Riomfalva.
16. Resinár, Tasnád.
17. Felvinc, Gernyeszeg, Harasztkerék, Királyfalva, Magyariráta, Magyargorbó, Szászhalom, Szentágota.
18. Erzsébetváros, Körösbánya, Szamosnagyoroszló.
19. Beszterce, Csákiaró.
20. Magyar-nagyszombor.
21. Alvinc, Bálfyhunyad, Göresön, Gyala-kuta, Gyergyóditró, Kutyalva, Százkéz.
22. Bethlen.
23. Kászonaltiz.
24. Sz. Oláhfalva.
25. Medgyes, Szék, Zabola.

— **Cimeres névjegyek** rendes és dombornyomással, igen csinos kiállításban készülnek Betegh Pál és Társa könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt, Nagy választék előnyös árak, pontos kiszolgálás.

— **Erdélyi Hírlap** címmel Pósta Béla szerkesztésében minden politikai párttól független politikai napilap indult meg Kolozsváron. Egész évre 24 korona. Egyes szám ára vidéken 10 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Unió-utca 13. szám. Mutatványszámot — a «Székely-Udvarhely» ezen közleményére való hivatkozással — kívánatra ingyen küldenek.

— **Galambposta!** Vidéki megbízások teljesítésére Budapest, Dohány-utca 16. sz. alatt vállalatot alapított Galamb János ismert fővárosi kereskedő. — A vállalatnak «Galambposta» a neve s az igénytelen tárgyaktól a fényüzési tárgyakig minden gondolható holmit, különösen magyar gyártmányt szerez be megbízóinak. — Lulaléka csupán azon pénztári engedmény, amelyet az eladótól von le magának. — Elképzelhető, mily előnyöket nyújthat megrendelőinek, amikor mindent csakis kereskedő által elérhető árban számít. — E hezagpótló és oltszertel szolli vállalatot ajánljuk olvasóink figyelmében. — Prospektust a «Galambposta» kívánatra küld.

— **A papa leánya.** A kis leány, ha a háztartás bűvös labirintusába lép és el akarja sajátítani a főzés nagy munkáját már előre tudja a papájától is, hogy a háztartás első kelleke: A barack különlegességei gondos beszerzése az Első Alföldi Cognacgyár R. T.-től. Ezzel a papa bizalmát teljesen kiérdemelte már előre is.

— **A Dr Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 37 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszal stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerről eredményes alkalmaztatott bedörzsölésként az influenza ellen is és üvegekben: 4 80 fillér, 1 K 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a «Horgony» védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Írta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(77. folytatás.)

A vármegyén fekvő székely birtok adóügynék pedig a székely joghoz és alkotmányhoz semmi köze nem volt és nincsen; azért e kérdésbe bővebben nem is bocsátkozunk. Mikor ugyanis a fejedelmek az alsóbb rendekről némelyeket az adómentesség világos kifejezésével lófőségre, primorságra emelnek, ebből a darabontok, szabadosok és jobbágyok stb. adófizetésére épenséggel nem lehet és nem szabad következtetni, mert ezekben a kiváltságlevelében csupán formai, alak fordulatokkal van dolguk, mi pl. abból is kitészik, hogy az illetők néha olyan kötelezettségek alul is fölmentnek, a minőket a Székelyföldön egyetlen székely sem fizetett soha, mint a minő pl. a hircum camera.⁸⁵ Egy nemeslevélben csupán egyetlen egyszer adományozza a fejedelem az adómentességet olyan megjegyzéssel, mely szerint az orbai székely tisztviselői utasítják, hogy a nemesítettnek házat és jószágát adóval ne rójják meg;⁸⁶ ez alatt az adó alatt azonban nem köztetve volt értendő, mert közterheket a székelyek nem hordoztak.

Az országgyűlési cikkelyek hallgatása, melyek ugy az előbbi, mint a következő időszakban is, melyben a székelyek 1665 után évenként rendszeren úgynevezett általányszummát (pausale) fizettek s a mely cikkelyek a székelyek adóiról kifejezetten emlékeznek meg mindenkor, továbbá a fejedelmek választása módja I. Rákóczi Ferenc után,⁷⁰ végül az immunitás, a székelyek adómentességének határozott emlegetése az Approbatákban;⁷¹ mindezek azon feltevésre kényszerítettek bennünket, hogy a székelyek a Székelyföldön 1622 után sem fizettek rendszeres, szabályszerű országos adót. Ennek bizonyossága az is, hogy a mint látni fogjuk, ilyesmi a következő időszakban sem történt; annál fogva az adómentesség ezen egész korszakon keresztül tényleg

érvényben maradt, de azért ritka esetben fordult elő az, hogy a székelyek a szükségelt önkéntes segédelmet, a subsidiumot, az országnak megtagadták volna.

Korábbi szabadságaik elismertetésével együtt, a bárány, malac stb. tizedek fizetésétől is sikerült a székelyeknek megszabadulni. De azért ebben a tekintetben sem hiányzott, másrészt a visszarándító törekvés, a reakció, legalább a bárány tizedeket, illetőleg a mennyiben az országgyűlés 1613-ban megállapítja, mintegy óvásul a követelésekre, miszerint a székelyek, minthogy ők bárány tizedet, sajtot, vagy túrot a fejedelem részére az ők lázaik után, faluhatáraikból, majorjaikból és pásztoraik által (!) sohasem adtak, azoktól ezutánra is mentesek legyenek.⁷² 1615-ben ismétlődik ez a határozat⁷³ s az Approbatákba aztán ilyen fogalmazásba kerül bele: «A székelyek földjén sem ők magok, sem jobbágyaik, pásztoraik, majorjaik (bács) gabonát vagy egyéb jószágot a fiskusnak tizedgyanánt nem tartoznak adni»⁷⁴ Az Approbaták e cikkelye gyakorlatilag hatályban maradt; a Leopoldi diploma a székelyek tizedfizetésétől való mentességét szintén megerősíti. Ekként az 1654-iki tizedmegváltás alkalmával is a székelyek közt nyom sincs, szó sincs arról.⁷⁵

Aranyosszéket illetőleg, mely hajdan várföld volt, az országgyűlés 1624-ben beakarta vinni kisebb arányban a tizedadást, miközben elhatározta, hogy fizessenek ott a jobbágyok a szabad szék földje után tizedet, míg az odavaló székelyek, kik e fajta földet fogtak művelés alá, legyenek adómentesek.⁷⁶ Túlbuzgó hivatalnokok e követelést kiebb ügyekhez terjeszték, mire az országgyűlés 1655-ben megszüntette e tizedadást.⁷⁷ A székely jog és alkotmány még e területen is érvényesült.

Az országgyűlésen való képviseltetés költségeihez természetesen hozzájárultak a székelyek ebben az időben is s e költségeket primorok és primipilusok egyaránt hordozták. Mikor Báthori Gábor kiváltságlevelével a háromszéki lófők kivonták magukat e költség alól, panaszt tettek a szék képviselői az országgyűlésen és határozatot módoltak ki, mely aztán a lófők e kiváltságát megsemmisítette.⁷⁸ Az ily költségek hordozása egyébként a szék belső ügye volt. Magok állapították meg a kiróvást és behajtást s erre nézve adószedőket neveztek ki. Közjog volt az ily körülmények közt nem csoda, ha az udvarhelyi székgyűlés 1612-ben a lófőkön kívül a darabontokat, szabadosokat, sőt a primorokat is követi adóval róttá meg, megterhelte, még pedig a közsékelyekkel szemben duplán.⁷⁹

Rendkívüli esetek alkalmával e korszakban is teljesítettek a székelyek fuvarozási és tenyeres munkát, csakhogy ezekkel is oly nagy mértékben őket nem terheltek meg, mint a más két magyar és szász nemzetet. 1616-ban a fejedelem keményebb büntetés helyett azokat, kik a hadi szolgálat alól kivonták magukat, figyelmeztetésül kézi munkára a fehérvári vár építéséhez parancsolta.⁸⁰ Az 1628-iki székely kiváltságok között az is szerepel, hogy ők gratuitus labor-ra, azaz országos célok végett ingyen nap-szamos munkák végzésére ne alkalmaztassanak.⁸¹ A következő évben efféle munkák megtevésére székelyeknek nyilatkoznak, de kívánják és sürgetik, hogy a fejedelem adott szavát — valószínűleg az ily munkáktól való fölmentést — tartsa meg.⁸² Meglehet, ilyen munkálatokat régebben is végeztek. De 1630-ban fejedelem és országgyűlés az e fajta terhek alól fölmenté őket.⁸³ Ezen előjog élvezetében aztán is megmaradtak, mert pl. 1649-ben Nagyvárad és Jenő várainak építési munkálataival csupán a vármegyén és

birtokos székely nemeseket terheltek meg,⁸⁴ de a székelyföldi székelyeket azokkal nem terheltek.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Udvarhelyvárm. Gazdasági Egyesülettel.

348—1906. szám.

Meghívó.

Midőn az egyesület választmányi tagjait a folyó hó 12-én d. e. 10 órákor, a vármegyeház kistermében tartandó választmányi ülésre, melynek tárgyát folyó ügyek képezik, tisztelettel meghívjuk. Értesítjük a választmányi tag urakat, miszerint a választmány 126 jkvi sz. alatt hozott határozata értelmében *választmányi ülések jövőre minden hó második hétfőjén délelőtt 10 órákor tartatnak*, melyekre való megjelenését külön meghívó nélkül is egyszerűen s mindenkorra kérjük.

Székelyudvarhelyt, 1906. nov. 7.

Az elnökség.

— **Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Méréleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatárak Budapestten:

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	145—	148—
Finom szesz adózatlanul	45.50	48.50
Nyers szesz adózva	143—	145—
Denaturált szesz	38—	40—

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

Nem kidobott pénz,

hanem határozottan gyümölcsözőtőke az, amit a Scott-féle Emulsió-ért kiadunk mert a jó erőteljes egészség mindig többet ér a vágyonnál. A Scott-féle Emulsió a legjobb norvégiai gyógycsukamáj-olajat tartalmazza és kizárólag csakis ezt a minőséget használják a Scott-féle Emulsió készítésére. A magában sajátos Scott-féle készítési eljárás 30 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szer rendkívüli hatáserővel bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdeni, gyors és biztos sikert ér el. A közönséges csukamáj-olajjal megközelíthetetlen sem lehet oly kedvező biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsió-val.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódi-ságának jele a „hátan nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr BUDAI EMIL

„Városi gyógyszer-tára” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Varroda. A nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozom, hogy Király-utca 5. szám alatt varrodát nyitottam. Elvállalom a mai divat szerint a legdiszesebb és a legegyszerűbb ruhák készítését. Gyász-ruhák 24 óra alatt készülnek. Kiváló tisztelettel *Révész Janka*, varró.

Elsőrangú életbiztosító-intézet erdélyrészi vezérügynöksége Székelyudvarhely és vidékére képviselőt keres. Csakis intelligens és jobb körökbe bevezetett egyének ajánlatai vétetnek figyelembe. Szorgalmas és erélyes munkálkodással igen könnyen tekintélyes jövedelem érhető el. Ajánlatok: „**Életbiztosító**” Kolozsvár postarestante küldendők.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban
Gyertyánty J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

Sz. 1906. ki

Tűzifa eladási hirdmény.

Székelyudvarhely város tulajdonát képező „Zöldög” erdőben a helyszínen folyó évi november 18-án reggel 8 órától kezdődő árverésen 150 négyszögöl most vágott nyers tűzifa és mintegy 200 öl agfa nyilvános árverésen el fog adni.

Székelyudvarhelyt, 1906. nov. 9.
 Városi tanács
 Gotthárd, polgármester.

Új divat-raktár!!

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, **Batthyány-tér 6. szám alatt (Frölich-féle ház)** ujonnan berendezett

női- és férfi-divatáru raktárt

nyitottam. Midőn a vásárló közönséget új üzletem megnyitásától tiszteltettem, kérem szives bizalmát és pártfogását, melyet én nemcsak jó áruimmal és pontos kiszolgálással, de olcsó áruimmal is igyekezni fogok kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

SCHIROKY ÁGOSTON.**Pályázati hirdetés.**

A székelyudvarhelyi ev. ref. egyház keblit tanácsa pályázatot hirdet az egyházszerelői és harangozóik állására. Ezen állás javadalmául lakás és 264 K évi fizetés, havi utólagos részletekben kiszolgáltatva. Pályázati határidő *f. évi november hó 17. d. u. 5 óra.* Az érdeklődőknek bővebb tájékoztatást nyújt a lelkesítő hivatal, hova a kérvények is benyújthatók. Az állás azonnal elfoglalandó.

Székelyudvarhely, 1906. nov. 10.
 Keblit tanács.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS ÉS STOCK

pároló-telepe
 FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

KÉRJEN

csak
 Seller és Kary-féle

FREDD

legjobb tisztítószert minden lábbelhez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcalf, oscarra, chevreaux és lakkcipőh. Bécs, XII.1.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynek, csúszlónak és meghűléseknek,** bedörzsölésükkel használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és ügyszőlő minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzlet az „Arany oroszlánhoz”,
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
 Mindennapi szétküldés.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírosok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
 könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.
Névjegyek izléses kivitelben készíttetnek.

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

következő hivatalos vizsgálaton átment **BOROK** vannak nagy mennyiségben raktáron:

	Fogy. adóval együtt	Fogy. adó nélkül	
Magyarigéri rizling	80 fillér	70 fillér	Palack borok: Zöld sylvani, Magyarigéri Som, Kecskeméti Auvergnas Gris, Farcali Furmin stb. fajta kitűnő palack borok a legolcsóbban kaphatók. — Megrendelésre bármilyen fajta palack borok hozhatók. Vételnél hordóért litertől 13 fillér két adandó. — Hordók 3 hónapig belül sörtesen tisztá állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámlított áron visszavetnek.
Mezes fehér	65 fillér	55 fillér	
Siller székesszárdi	47 fillér	37 fillér	
Fehér asztali	45 fillér	35 fillér	
Hegyaljai asztali	78 fillér	68 fillér	
Villányi vörös, 1900 évi	88 fillér	78 fillér	
Tolcsvai szamorodni 1900 155 fillér	144 fillér		

Első Budapesti Malom-építész és Gépgyár képviselője.
KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Hogy hívják?

Nincs többé csalódás!

Szerencsését lepecsételve őrzi a KISS bankház!

Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet! Fortuna segítségével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el **pecsét alatt**, például: a lepecsételt boríték előoldala a boríték hátsó oldala:

Használja ki az alkalmat. Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Irja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét alatt** az ön részére eltett szerencsesorsjegyet. Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencsése NAGY”

jelmondas híveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencsését; merítsen Ön is a KISS bankház kiadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk szerencsésének lepecsételt záloglevelét és gazdaság meg jólét közel lesz önhöz.

XIX. sorsjáték I. osztályának huzása már *folyó évi november hó 22. és 23-án lesz.* Az I-ső oszt. sorsjegyek árai: Egy nyolcad K 150. Egy negyed K 3.—. Egy fél K 6.—. Egy egész K 12.—.

KISS KÁROLY és TÁRSA

magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye

Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 13. sz.

Fiókok: VI., Váci-körút 5. sz. — VII., Erzsébet-körút 22 sz.

Kiadó szántók és kaszalók.

A bethlenfalvi szélben, Székelyudvarhelyt a Csallókatetön, a Pusztakert és a Nagyoldalon levő első rendű szántóimat és kaszalóimat haszonbérbe adom. Özv. Kandó Mózesné. Kossuth utca 60. sz. 2-3

„Eredeti Singer” varrógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében *kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer” cég képviselőjénél rendelhetők meg*, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök *valódi* Singer-féle varrógépeket nem árusíthatnak.

Kiváló tisztelettel

Bokor András.

az „Eredeti Singer” cég megbízottja.

KOCSIK

kiváló minőségű ben és olcsó árakon állandóan kaphatók: Albert Péter kovácsmesternél Székelyudvarhelyt. Használt kocsikat becserezés és kijavít.

Főzöttcetgyári raktár!

Legkiválóbb minőségű főzöttcet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kaphatók.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi község-raktár! Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindenemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszmutáruk, függő, fali és asztali lámpákban.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőmet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, batóliákban és kimerve, ugyszintén minden fajta likörök, a legjobb és leghirveesebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak!